

Alja Košar

TOČKA

Grafični odtisi vrste globokega tiska ter risbe nastajajo iz vsakdanjega občutja, utripa dogodkov, doživljanja. So nekakšen notranji zapis. Z likovnimi izraznimi sredstvi, kot sta točka in linija gradim ta svoj likovni svet, saj mi omogočata, da ta notranji zapis tudi izrazim. Grafike lahko delujejo kot nekakšne virtualne krajine.

Večino svojih abstraktnih likovnih del naslovim z »Brez naslova«, saj tako gledalcu puščam odprto pot doživljanja in videnja likovnega dela.

Potovanje raziskovanja točke, kot likovne prvine se je začelo tam nekje v drugem letniku, ko smo pri Osnovah oblikovitosti spoznavali likovna izrazna sredstva. Še danes se spominjam, kako se mi je v spomin vtisnila točka, točka z vsemi svojimi variacijami oblik in pomena. Kakor vemo, je točka najmanjši orisni likovni element, in iz nje se rodi linija. Točka zaustavlja naš pogled in kakor pravi Kandinski je točka obrnjena sama vase. Njena napetost je ekscentrična. Ne kaže nobene želje po gibanju, deluje statično, ne pozna gibanja v katero koli smer. Točka se z okolico zliva minimalno. Dobro se uveljavi na svojem mestu (Kandinsky, 1979, str. 32). »Točka se zagrebe v osnovno ploskev in se tam utrdi za vse čase. Točka je močno orodje pri oblikovanju, ker vnaša v oris stabilnost, različnost in povzroča napetosti, ko ustavi naš pogled v gibanju skozi (s)likovno polje (Butina, 2000, str. 44).

Z raziskovanjem točke nadaljujem še danes, pričelo pa se je v risbi, ki sem jo nato prenesla na likovno področje grafike. Tako so se na likovnih delih spreminjali gostota točk, smer, število, lastnosti, itd. Tri leta nazaj pa me je pritegnila tudi barva. Spraševala sem se kako bi jo prenesla v točko in linijo, ne pa v ploskev. Tako sem postopoma in namensko začela vključevati barvo v risbo. Tudi moje magistrsko delo temelji na raziskovanju interakcije med barvo in risbo v likovnem prostoru – barvno risbo. Največkrat se odločim za kombinacijo primarnih barv, ki jim kasneje dodam tudi belo barvo. Raziskovala sem tudi vpliv barve na formo, oziroma njun odnos, tako lahko vidimo tudi grafična dela, kjer sem enako matrico tiskala v različnih barvah in jih tako med seboj primerjala, saj kot vemo, se lahko barve in oblike povezujejo na različne načine (rumeni pripada oblika trikotnika, rdeči kvadrat, modri pa krog, itd...). Tukaj se potem lahko umetnik odloča kakšno kombinacijo oblik in barv bo združeval. Grafična dela nastajajo tako, da pri odtiskovanju med seboj združujem tudi več matric, kjer vsaka nosi svojo barvo, ali pa tudi ne.

Prof. Črtomir Frelj

Razstava Alje Košar

Alja Košar je pred dobrim mesecem zaključila magistrski študij na Oddelku za likovno pedagogiko PEF UL. Kot eno najuspešnejših študentk / diplomantk se predstavlja z razstavo grafik in risb v Galeriji PEF.

Delo Alje Košar se je razvijalo izjemno sistematično, postopno, v malih korakih.

Začetne podobotvornosti je pričela členiti na posamezne elemente barve, črte in pike, prehajala v vedno bolj formalizirane, od pripovedne vsebine odmaknjene likovne govorice. Z vpeljavo tehnik globokega tiska, predvsem suhe igle in raznih vrst jedkanic (reservage, vernis-mou) so njene oblikovne kompozicije prinašale risbo v vedno bolj presenetljivo novih interpretacijah »istega«. Kakor pri Pollocku je tudi tu stalna borba z »geštaltom«, ki hoče iz konkretnih likovnih konfiguracij gledalcu pripraviti prepoznavno iluzijo, podobo, čemur pa se avtorica na vso moč upira. Resnično z veliko intelektualne zbranosti Alji Košar uspe obdelati celotno površino matrice brez čutnih lukenj ali zavirajočih zgoščin. Celotno »vezenje« izgleda lahkotno, zračno, fluidno. Nikjer se nič ne zatika, nič ni v napoto ... Vendar nam avtorica ne ponudi nobenega preprostega algoritma, ključa, vodila, s katerim bi si pojasnili očitno prisoten red, ki je podložen v celoto grafičnega lista.

Združevanje perfekcionizma in sproščenosti, iskanje ravnovesja med redom in kaosom, med vtisom in odtisom, je tista umetnost občutljive avtorice, ki skozi na videz preprost jezik govori kompleksne zgodbe, za katere se nam zdi, da smo jih bili morda kje kdaj že slišali, videli. A se ob iskanju primerjav izkaže, da gre za popolnoma nove, sveže, izvirne pripovedi.

Alja Košar se je že v času študija s svojimi deli uspela uvrščati v zelo selektivne domače in tuje razstave in bila za svoje delo tudi nagrajena (»Primavera« 2014, Nagrada društva likovnih umetnikov Maribor; nominacija za nagrado na »The International Small Engraving Salon 2014«, Romunija; udeležba na enomesečni rezidenci »Scuola Internazionale di Grafica Venezia«, 2016).

Na njene uspehe smo ponosni, saj v dobri luči predstavlja ustanovo, na kateri se je šolala.

Predvsem pa ob pozornem in odprtem soočanju navdušujejo njena likovna dela.

Ob razstavi Alji Košar iskreno čestitam.